

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Marcelou Uhříčkovou ve věci

žalobkyně: **T. T. H.**, narozená X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupená advokátem Mgr. Filipem Dusem
sídlem Varšavská 714/38, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 12. 6. 2023, č. j. OAM-606/LE-BE01-HA15-2023,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Filipu Dusovi se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 15 564 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou 30. 6. 2023, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“). Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žalobkyninu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o azylu“), s odůvodněním, že žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany požádala pouze z ekonomických důvodů, neboť uvedla, že chce v České republice zůstat, aby si vydělala na úhradu dluhu, který má ve Vietnamu, a na hledání své mladší sestry.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobkyně tvrdí, že se do země původu nemůže vrátit, neboť jí tam hrozí bezprostřední újma na životě a zdraví, jelikož si půjčila peníze od věřitele, který bude po jejím návratu dluh vymáhat. Žalobkyně se svou obtížnou finanční situací snažila vyřešit vycestováním na Ukrajinu, kde chtěla získat finanční prostředky na splacení dluhu a zbytek peněz chtěla použít na hledání své ztracené sestry. Na Ukrajině nemohla zůstat kvůli vojenskému konfliktu a válce. Žalobkyně v žalobě zdůrazňuje, že jedinými důvody, pro které žádala o udělení mezinárodní ochrany, byly probíhající válečný konflikt na Ukrajině a nepříznivé podmínky, jež jí bránily vrátit se do Vietnamu. Tvrdí, že by jí v zemi původu hrozila vážná újma ze strany věřitele, který by své pohledávky vymáhal i prostřednictvím násilí. Pokud žalovaný tyto skutečnosti nepovažoval za důvod pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu, pak měl zvážit, zda nezakládaly důvod pro udělení doplňkové ochrany, u níž není potřeba zabývat se azylově relevantním pronásledováním. Žalobkyně poukazuje na to, že žalovaný neshledal její výpověď nehodnověrnou, pročez měl dále posoudit, zda žalobkyni hrozí ze strany „státních, možná nestátních původců vážná újma v podobě zabití, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení, a pokud ano, zda státní orgány ve Vietnamu jsou schopny a ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před touto vážnou újmou“. Žalovaný se však těmito otázkami seriózně nezabýval, nevedl dokazování dostatečně pečlivě, nezjistil informace potřebné pro rozhodnutí o žalobkynině žádosti a adekvátně nezohlednil zprávy o situaci v zemi původu žalobkyně. Žalobkyně poukazuje v žalobě také na to, že by jí v případě návratu na Ukrajinu hrozilo vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci probíhajícího mezinárodního konfliktu, tj. vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, a v případě návratu do Vietnamu újma související s opatřeními vyvolávajícími psychický nátlak ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu.
3. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí, přičemž odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí a správního spisu. Má za to, že žalobkyně byla k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany motivována jen ekonomicky. Žádné azylově relevantní skutečnosti ve své žádosti neuvedla a netvrdila, že by jí hrozila vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Nezmiňovala se ani o azylově relevantních potížích souvisejících s věřitelem. Břemeno tvrzení přitom spočívalo právě na žalobkyni, která svými tvrzeními utvářela rámec zjišťování skutkového stavu věci ve správním řízení. Žalovaný poukazuje také na to, že žalobní tvrzení nejsou v souladu s tvrzeními uváděnými ve správním řízení, v jehož průběhu se žalobkyně o problémech s věřitelem nikdy nezmínila. Zatímco ve správním řízení uváděla ryze ekonomické důvody, v soudním řízení uvádí převážně výtky týkající se újmy na životě a zdraví, které jsou dle žalovaného zjevně motivovány snahou účelově vygradovat azylový příběh a dosáhnout pozitivního výsledku ve věci. Dle žalovaného se jedná o nepřipustné rozšiřování žalobních tvrzení a o účelové podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a následné žaloby. Stran zjištění skutkového stavu věci žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 6/2003-38. Neztotožňuje se s názorem žalobkyně, že by důvod pro udělení mezinárodní ochrany mohl spočívat v riziku vážného ohrožení civilisty v případě návratu na Ukrajinu. Neexistuje totiž žádný důvod pro návrat žalobkyně na Ukrajinu, která není zemí jejího původu.

Další podání žalobkyně

4. V replice (podané poté, co jí byl ustanoven zástupce z řad advokátů) žalobkyně argumentuje tím, že pokud žadatel uvede skutečnosti vyvolávající obavu z azylově relevantního pronásledování či vážné újmy, pak nelze konstatovat zjevnou nedůvodnost žádosti. Sám

žadatel přitom ani nemusí z tvrzených skutečností hrozbu dovozovat, postačí, že je uvede. V případě žalobkyně byla takovou skutečností existence dluhu spojená s nepříznivou situací osob, které se ve Vietnamu dostaly do dluhové pasti. Ve správním řízení však nebyly individualizovaně shromážděny podklady a žalovaný se situací silně zadlužených či pracovně vykořisťovaných osob nevěnoval ani při pohovoru. Stručná informace o zemi žalobkyně původu se vůbec nezabývá hrozbou újmy související s ekonomickou situací ani postavením dlužníků a nevěnuje se tomu, zda jsou správní orgány ve Vietnamu schopny a ochotny poskytovat účinnou ochranu před nezákonným vymáháním dluhů. Žalobkyně přitom je osobou vysoce zranitelnou, o čemž svědčí i to, že v rámci výsledků projevovala nízkou orientaci v administrativních či organizačních záležitostech, které byly

zařizovány jinými osobami. Ke zpochybňování věrohodnosti žalobkyně výpovědi přitom není dán žádný důvod.

5. Žalobkyně nesouhlasí s názorem žalovaného, že sama neuvedla žádné skutečnosti svědčící o riziku pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu či o hrozbě vážné újmy ve smyslu § 14a téhož zákona, jelikož samotné konstatování dluhu bylo skutečností ve smyslu § 16a zákona o azylu, což platí tím spíše v situaci, kdy obsah správního spisu naznačoval zranitelnost žalobkyně. Zamítnutí žádosti pro zjevnou neopodstatněnost je naprosto výjimečným a specifickým institutem, při němž dochází k omezení procesního postavení žadatele a potenciálnímu rozporu s mezinárodními závazky České republiky a s právem EU, při jehož aplikaci je třeba volit restriktivní přístup správních orgánů. To však žalovaný neučinil. V případě žalobkyně s přetřhanými rodinnými vazbami, která opustila zemi svého původu z ekonomických důvodů a následně prchala před válkou na Ukrajině, bylo namístež zabývat se důvody pro udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany. Žalovaný při výsledku usiloval spíše o získání formálně dostatečných odpovědí pro účely vyhodnocení žádosti než o zjištění skutečného stavu věci a žádnou z otázek nesměřoval k obavám žalobkyně z návratu do Vietnamu a k hrozbě ze strany nestátních subjektů. Obecné otázky přitom lze jen stěží považovat za dostatečné zjištění skutkového stavu věci ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. To, že žalobkyně uvedla rozhodné skutečnosti až v žalobě, tak je třeba připisovat tomu, že až při sepisu žaloby byla seznámena s tím, které okolnosti z jejího dosavadního života jsou podstatné a které nikoli. Žalobkyně poukazuje také na nález Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16, a na to, že v žalobě lze přípustně vznášet nové důvody. Obava z věřitele proto musí být reflektována a musí být vyhodnoceno, zda zakládá důvod pro udělení azylu či doplňkové ochrany.
6. Ve svém dalším podání žalobkyně uvádí, že si před svým vycestováním z Vietnamu půjčila vysokou částku 600 000 000 VND (v přepočtu asi 556 000 Kč). Z toho asi 250 000 000 VND od banky (s tím, že třetí osoba ručí nemovitostí) a 350 000 000 VND od nebankovního věřitele. Na Ukrajině vydělávala asi 550 USD (12 000 Kč) měsíčně, tj. asi polovinu částky, která jí byla slibována před vycestováním z Vietnamu. Z této částky dostávala pouze 100 USD měsíčně a zbývající částka byla přímo zaměstnavatelem zasílána do Vietnamu k úhradě dluhu. Měsíčně žalobkyně hradila úrok ve výši cca 6 000 000 až 7 000 000 VND. Cestovní pas i ukrajinské vízum měl v rukou zaměstnavatel a nikoli žalobkyně. Žalobkyně konstatuje, že se obává o své zdraví a život, přičemž poukazuje na zprávu britského Ministerstva vnitra z ledna 2023, podle níž lidé ve Vietnamu, kteří se ocitnou v situaci, kdy nejsou schopni splácet půjčky lichvářům s vazbami na zločinecké gangy, mohou být vystaveni hrozbám obtěžování, únosům a násilí. Lichvářské půjčky dle zprávy mohou souviset s migrací, přičemž se ve zprávě také uvádí, že „pokud je žádost zamítnuta, je nepravděpodobné, že by ji

bylo možné označit za zjevně nedůvodnou“. Žalobkyně dále uvádí, že je obětí pracovního vykořisťování či dokonce obětí závažnějších trestných činů s ohledem na zabavený pas. Těmito novými tvrzeními i zprávou britského Ministerstva vnitra coby novým pokladem by se přitom měl žalovaný zabývat v dalším řízení a v tomto kontextu by měl vést nové dokazování. Tato tvrzení a důkazy dle žalobkyně v předchozím řízení chyběly z pochopitelných důvodů. Již samotné konstatování žalobkyně o jejím značném dluhu ovšem bylo překážkou pro zamítnutí žádosti podle § 16a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Reálné možnosti uplatnit relevantní skutečnosti se však žalobkyni nedostalo ani při sepsu žaloby, neboť její konzultace s právníkem trvala jen několik minut. Nedošlo tedy k naplnění čl. 20 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“).

Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu plyne, že Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje rozhodnutím ze dne 5. 5. 2023, č. j. KRPK-37964-30/ČJ-2023-190022, uložila žalobkyni správní vyhoštění a dobu, po kterou žalobkyni nelze umožnit vstup na území členských států

Evropské unie, stanovila na 1 rok. Dle odůvodnění citovaného rozhodnutí žalobkyně při kontrole policejní hlídkou předložila svůj cestovní doklad, který měla pouze vyfocený v mobilním telefonu. Při výslechu v rámci řízení o správním vyhoštění žalobkyně vypověděla, že na Ukrajině pracovala u svého strýce, u něhož také bydlela. Na začátku války na Ukrajině vybuchla vedle domu, v němž žalobkyně bydlela, bomba, a proto se všichni dali na útěk. Cestovní doklad žalobkyně zůstal v domě. Žalobkyně šla a následně jela vlakem s davem lidí, přičemž se asi v březnu 2022 dostala až do České republiky. Vypověděla také, že do České republiky přišla za prací z důvodu války na Ukrajině. V České republice pracovala na různých místech; v době kontroly policejní hlídkou pracovala jako pomocná síla u společnosti K. C. s.r.o., kde si měsíčně vydělávala něco přes 30 000 Kč a výplatu dostávala v hotovosti. Dalším rozhodnutím ze dne 5. 5. 2023 policie žalobkyni zajistila za účelem správního vyhoštění.

8. O možnosti požádat o mezinárodní ochranu dle zákona o azylu byla žalobkyně poučena dne 5. 5. 2023. Žádost podala 9. 5. 2023.
9. Dne 12. 5. 2023 žalobkyně ke své žádosti o udělení mezinárodní ochrany sdělila, že je vietnamskou státní příslušnicí, bez náboženského vyznání a bez politického přesvědčení, není politicky aktivní, je svobodná a bezdětná. Z Vietnamu vycestovala letecky v březnu 2020 na Ukrajinu za účelem zaměstnání. Pracovala tam asi rok. Ukrajinu opustila kvůli válce v dubnu 2022, cestovala nejprve pěšky a poté vlakem společně s dalšími lidmi. Do České republiky přicestovala v září nebo říjnu 2022. Svůj cestovní pas ztratila na Ukrajině, kde pracovala. Disponovala vízem za účelem zaměstnání na Ukrajině. Sdělila, že její zdravotní stav je dobrý, nemá žádné problémy a s ničím se neléčí. Za důvod pro podání žádosti o mezinárodní ochranu označila to, že si chce vydělat peníze, aby mohla uhradit dluh a hledat svou sestru.
10. Se žalobkyní byl dne 17. 5. 2023 proveden pohovor, při kterém vypověděla, že do České republiky přicestovala bez pobytového oprávnění v září nebo říjnu 2022. Ztrátu cestovního dokladu nikde nehlásila, neboť nevěděla, kde se dá nový doklad obstarat. Do České republiky se dostala náhodně se skupinou migrantů z Ukrajiny. Když vystoupila z vlaku,

dozvěděla se, že je v České republice. Zůstala zde, neboť již nechtěla dále cestovat. Žádnou konkrétní představu o tom, co by zde chtěla dělat, neměla. Utekla před válkou a chtěla v České republice zůstat a vydělat si zde nějaké peníze. O azyl v České republice nežádala již v roce 2022, neboť o této možnosti nevěděla a dozvěděla se o ní až poté, co byla zadržena policií. Sdělila, že neví, co mezinárodní ochrana nebo azyl znamenají. O azyl požádala, aby zde mohla zůstat a pracovat. Chtěla by si vydělat peníze a ty použít na hledání mladší sestry. V České republice pracovala nejprve na stavbě, odkud odešla, neboť nedostala žádnou mzdu. Následně pracovala jeden den na poli a poté bez pracovní smlouvy v K. V. Do Vietnamu se od května 2020, kdy z něj vycestovala, nevrátila. Nemá tam již žádné příbuzné. Její matka zemřela po porodu žalobkyniny sestry, která poté bydlela s tetou. Teta sestru „někomu dala“, nyní je sestře 39 nebo 40 let. Žalobkyně slyšela, že sestra je ve Francii u nějakých manželů, žalobkyně ji neúspěšně hledala přes internet. Žalobkyně se s ničím neléčí, ve Vietnamu neměla problémy se státními nebo bezpečnostními orgány, nebyla zatčena ani trestně stíhána. Kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či kvůli politickému přesvědčení ve své vlasti nikdy neměla žádný problém. Na dotaz, zda by chtěla ke své žádosti uvést nějaké další skutečnosti, jež by měly být vzaty v potaz, odpověděla záporně.

11. Součástí správního spisu je dále vlastní rešerše žalovaného ze dne 14. 6. 2022 s názvem *Bezpečnostní a politická situace v zemi – vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv*, podle níž je Vietnamská socialistická republika autoritářským státem, v němž vládne komunistická strana a který je členem Organizace spojených národů, (byť umožňuje uložení trestu smrti za 18 trestných činů, jakými jsou velezrada, špionáž, terorismus, vražda či znásilnění dítěte), jehož Ústava zaručuje svobodný pohyb, cestování do zahraničí i emigraci, a kde aktuálně neprobíhá občanská válka ani konflikt s jinou zemí. S touto rešerší se žalobkyně nechtěla seznámit.
12. Žalovaný následně vydal napadené rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Dle žalovaného bylo zjištěno, že důvodem podané žádosti byly ekonomické důvody, neboť žalobkyně chtěla v České republice zůstat a vydělávat na úhradu dluhu a na hledání své mladší sestry. Jiné než ekonomické důvody žalobkyně netvrdila a dle žalovaného neuvedla ani žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo že by jí hrozila vážná újma. Nehovořila ani o tom, že by její vycestování do země původu mohlo představovat rozpor s mezinárodními závazky České republiky.

Průběh jednání před soudem

13. Účastníci při jednání setrvali na svých procesních stanoviscích.
14. Zástupce žalobkyně zejména zdůraznil, že žalobkyně je osobou vysoce zranitelnou, což podle něj nezaznělo již ve správním řízení z důvodů na straně žalovaného a v žalobě z důvodu na straně právního zastoupení (*čímž bylo míněno právní poradenství poskytnuté žalobkyni při sepsu žaloby – pozn. soudu*). Stejně jako v písemných podáních poukazyval na to, že žádná z otázek ve správním řízení nesměřovala k obavám žalobkyně z návratu do Vietnamu. Otázky při pohovorech byly obecné a žalobkyně pouze omezeně chápala, jaké skutečnosti jsou relevantní. Ve vztahu ke zranitelnosti zástupce konstatoval, že žalobkyně byla zjevně obětí pracovního vykořisťování, zaměstnavatel jí sebral pas a určoval, kde na

Ukrajíně bude pracovat. Žalobkyně v tomto ohledu neměla situaci ve svých rukou – ani nevěděla, zda jí bylo uděleno pracovní vízum nebo jaký vlastně byl její pobytový status. Až do vycestování z Ukrajiny tedy nebyla ve svém rozhodování svobodná. Zástupce poukazoval na zdroje týkající se rizik pro dlužníky ve Vietnamu a měl za to, že ohledně těchto rizik by mělo být ve správním řízení provedeno další dokazování tak, aby mohla být posouzena možnost udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany. Konstatoval, že žalobkyně z Vietnamu utekla z ekonomických důvodů a z Ukrajiny následně z důvodu války. Sdělil také výhrady vůči právní pomoci, které se žalobkyni dostalo: v rozporu s čl. 8 procedurální směrnice byla žalobkyně pouze poučena o možnosti požádat o mezinárodní ochranu, aniž by měla představu o tom, co je pro takovou žádost relevantní, a při sepsu žaloby bylo žalobkyni v rozporu s čl. 20 procedurální směrnice poskytnuto poradenství trvající jen několik málo minut. V průběhu jednání zástupce také uvedl, že pokud žalobkyně ve správním řízení zmiňovala jakéhosi strýce, pak se nejednalo o rodinného příslušníka, ale pouze o známou osobu, jejíž přístup k žalobkyni nebyl zcela korektní.

15. Žalobkyně osobně k věci uvedla, že si přeje v České republice zůstat, najít si zde práci, vydělávat peníze a uspořádat svůj život. Sdělila, že ve Vietnamu má dluhy, které není schopna splácet. Za situace, kdy ji vymahači budou ohrožovat, se bojí vrátit. K dotazu, zda ji vymahači kontaktovali již v době, kdy byla ve Vietnamu, sdělila, že z Vietnamu odjela, jelikož měla strach a s vymahači není v kontaktu.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Žaloba je tedy věcně projednatelná.
17. Po skutkové a právní stránce soud věc posoudil úplně a *ex nunc* (tj. podle stavu ke dni rozhodnutí soudu). Čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). K transpozici došlo až zákonem č. 173/2023 Sb., jímž byl s účinností od 1. 7. 2023 doplněn do § 32 zákona o azylu nový odstavec 9, podle něhož soud při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany zohlední „i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí

ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k brozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body. Mají-li skutečnosti podle věty první vliv na rozhodnutí správního orgánu ve věci samé, soud napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí k dalšímu řízení žalovanému.“ Vzhledem k tomu, že v souladu s přechodným ustanovením čl. II odst. 1 zákona č. 173/2023 Sb. se řízení podle zákona o azylu a podle s. ř. s. zahájena přede dnem účinnosti citované novely a do tohoto dne pravomocně neskončená (tj. i toto soudní řízení) posoudí podle právní úpravy účinné přede dnem účinnosti novely, neaplikoval soud na věc § 32 odst. 9 zákona o azylu účinný až od 1. 7. 2023, ale přiznal čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice přímý účinek.

18. S ohledem na shora uvedené se tedy v tomto soudním řízení neužije § 75 odst. 1 s. ř. s. Povinnost soudu zohlednit případné nové skutečnosti však neznamená, že uvedení jakékoli novoty automaticky povede ke zrušení rozhodnutí žalovaného. Jak v této souvislosti konstatoval Nejvyšší správní soud, „[ž]adatel o mezinárodní ochranu má však též primárně povinnost uvést v řízení před správním orgánem všechny skutečnosti, které jsou mu známy a které

mohou být relevantní z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany, a dát příležitost správnímu orgánu, aby o takto přednesených důvodech jeho žádosti kvalifikovaně rozhodl. (...) Neuvedl-li stěžovatel v řízení před správním orgánem posuzujícím jeho žádost všechny relevantní skutečnosti, neumožnil mu je kvalifikovaně posoudit a učinit součástí rozhodnutí, musí nést riziko v podobě zamítavého rozhodnutí. Povinnost určenou čl. 46 odst. 3 směrnice č. 2013/32/EU nelze chápat jako podporu bezdůvodného roztržštění vylíčení skutkového příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v různých fázích řízení, včetně přezkumného soudního řízení. Jedná se o opatření, které má zamezit nesprávnému posouzení situace žadatelů ve světle aktuálních poměrů a závažných změn situace v zemi jejich původu či jejich osobních poměrů“ (viz rozsudek ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32).

19. Samotná skutečnost, že žadatel uvádí v žalobě nové skutečnosti, které by podle něj měly vést k udělení mezinárodní ochrany, tedy nevede k tomu, že soud vždy bez dalšího zruší rozhodnutí žalovaného a vrátí mu věc k dalšímu řízení s pokynem, aby se takovými novými skutečnostmi zabýval. Soud v případě nově tvrzených skutečností musí především vážit, zda se vůbec jedná o tvrzení věrohodná (resp. zda nejde o tvrzení zjevně nevěrohodná či lživá) a pokud ano, tak zda by mohly zvýšit pravděpodobnost uznání žadatele (žalobce) za osobu požívající mezinárodní ochrany (tedy zda jde o tvrzení azylově relevantní). Zároveň soud musí vyhodnotit, zda nově tvrzené skutečnosti nemohl žalobce uvést již ve správním řízení, když obecně platí, že těžiště zjišťování skutkového stavu a azylově relevantních důvodů leží v řízení před žalovaným (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 3 Azs 360/2019-76). Pouze kladné odpovědi na tyto otázky by mohly vést ke zrušení napadeného rozhodnutí.
20. Lze také připomenout, že povinností žadatele o azyl není, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpověď (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57), a že pokud se žadatel o mezinárodní ochranu během řízení drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008-83). Pokud žadatel až v řízení před soudem uvádí nové skutečnosti, je na soudu, aby posoudil, zda tyto nebyly bez vlastního zavinění žadatele předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany ve správním řízení (typicky by šlo o skutečnosti, které nastaly až v řízení před správním orgánem nebo které žadateli o mezinárodní ochranu nebyly známy; srov. již citovaný rozsudek č. j. 10 Azs 194/2015-32), případně zda nenastaly jiné ospravedlnitelné důvody odůvodňující pozdní přednesení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, mezi něž patří to, že „dotazování při osobním pohovoru se této skutečnosti netýkalo a konkrétní informaci nezjistilo; osobní pohovor nebyl proveden; žadatel nemusel pochopit relevanci některých skutečností pro žádost o mezinárodní ochranu; trauma, stud nebo jiné zábrany mohly zabránit úplnému ústnímu svědectví při osobním pohovoru (zejména v případě těch, kteří přežili mučení, sexuální násilí či pronásledování z důvodu sexuality); pohlaví tazatele nebo tlumočnicka mohlo být pro žadatele zábranou“ (bod 31 nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16). Při posuzování ospravedlnitelnosti pozdního sdělení azylově relevantních skutečností

a

argumentů

je též třeba zohlednit zvláštní zranitelnost žadatelů o mezinárodní ochranu, neboť žadatel se může nacházet ve zcela jiném kulturním prostředí, po měsících nebezpečné cesty, může být dezorientován a může mít skutečně odůvodněný strach z návratu do země původu (bod 32

téhož nálezu Ústavního soudu). Za určitých okolností tedy lze připustit úspěšné přednesení nových skutečností až v řízení před soudem.

21. Na základě shora uvedených východisek soud přistoupil k posouzení důvodnosti žaloby a k přezkoumání napadeného rozhodnutí, a to v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).

Posouzení věci krajským soudem

22. Soud shledal, že žaloba není důvodná.
23. Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany *neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma* podle § 14a, a zároveň *uvádí pouze ekonomické důvody* (zdůrazněno soudem).
24. Podle § 16 odst. 3 věty první zákona o azylu, jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b.
25. Ve správním řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně uváděla pouze ekonomické důvody doprovázené tím, že na Ukrajině, kde pobývala a pracovala před cestou do České republiky, vypukla válka. Uváděla, že již na Ukrajinu vycestovala z Vietnamu za prací a obdobně i v České republice chtěla zůstat, aby si zde vydělala peníze na úhradu dluhu a na hledání své dospělé sestry. Z těchto tvrzení je patrné, že motivace žalobkyně k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla čistě ekonomická. Žalobkyně současně ve správním řízení nesdělila žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by ve Vietnamu mohla být vystavena pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo že by měla odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (ve smyslu § 12 zákona o azylu). Při pohovorech ostatně výslovně uvedla, že nevyznává žádné náboženství, není politicky aktivní, ve Vietnamu neměla žádné problémy se státními orgány, nebyla tam trestně stíhána ani nebyla vystavena pronásledování z výše citovaných (azylově relevantních) důvodů.
26. Žalobkyně ve správním řízení neuvedla ani žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by jí ve Vietnamu coby zemi jejího původu hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Pouze z toho, že si v České republice chtěla vydělat peníze na úhradu dluhu, o němž se velmi obecně zmínila dne 12. 5. 2023 v rámci uvedení důvodů pro podání žádosti o mezinárodní ochranu, ale nikoli již následně dne 17. 5. 2023 při pohovoru, přitom žalovaný nemohl za žalobkyni dovozovat, že by mohla být po svém návratu do země původu vystavena násilí ze strany nestátních subjektů, před nimiž by jí stát nemusel být ochoten či schopen poskytnout ochranu. Pro to, aby žalovaný ve správním řízení rozvíjel úvahy tohoto typu a opatřoval podklady, žalobkyně svým obecným tvrzením o dluhu, který splácí, vůbec nezavdala příčinu (v tomto kontextu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2005, č. j. 3 Azs 156/2004-43, nebo usnesení téhož soudu ze dne 11. 3. 2020, č. j. 2 Azs 279/2019-45). Z toho, že se o dluhu později během pohovoru již vůbec nezmínila, nadto bylo možné dovozovat, že existence dluhu nebyla v jejím příběhu důležitá. Názoru žalobkyně, že by žalovaný měl na základě strohé informace o existenci dluhu v zemi původu začít shromažďovat podklady o situaci „*silně zadlužených osob*“, které se ve Vietnamu dostaly

„do dluhové pasti“, a začít zjišťovat, zda se tyto osoby mohou dovolat ochrany před „nezákonným vymáháním dluhu“, nelze přisvědčit. Žalobkyně totiž ve správním řízení vůbec netvrdila, že by byla v dluhové pasti, silně zadlužená nebo že by se stala obětí nezákonného (např. násilného) vymáhání dluhu ze strany státního či nestátního subjektu, ani žalovanému nesdělila,

že by právě z tohoto důvodu Vietnam opustila či že by se před tím obrátila na stát svého původu se žádostí o pomoc a že by jí stát odmítl pomoc poskytnout. Za této situace žalovanému nelze vytýkat, že se situací silně zadlužených osob ve Vietnamu, které jsou obětí vymáhání dluhu ze strany lichvářů s vazbami na zločinecké gangy (na tento jev žalobkyně poukazuje ve svých pozdějších podáních vůči soudu), a jejich možností domoci se ochrany od státu nezabýval.

27. Tomu, že žalobkyně z Ukrajiny vycestovala z důvodu vypuknutí války, se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevěnoval. Soud však v tomto pochybení neshledává vadu řízení, jež by mohla mít vliv na výsledek řízení. Jak správně uvádí žalovaný ve vyjádření k žalobě, v případě žalobkyně neexistuje žádný důvod, pro který by se po neúspěšném řízení o udělení mezinárodní ochrany měla vrátit na Ukrajinu. V situaci, kdy žalobkyně není státní příslušnicí Ukrajiny ani není osobou bez státní příslušnosti s posledním trvalým bydlištěm na Ukrajině, tak nebylo vůbec namístě zvažovat, zda by žalobkyni mohla hrozit vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu z důvodu vypuknutí mezinárodního konfliktu na území Ukrajiny.
28. S ohledem na to, že žalobkyně ve správním řízení neuvedla žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by mohla být v zemi svého původu pronásledována ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo že by jí tam po návratu hrozila vážná újma ve smyslu § 14a téhož zákona, a naopak sdělila pouze ekonomické důvody pro podání žádosti o mezinárodní ochranu, žalovaný postupoval správně, když její žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Za této situace žalovanému nelze ani vytýkat, že se nezabýval důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu nebo pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, jak mu žalobkyně vytýká. Důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle citovaných ustanovení, se totiž v souladu s § 16 odst. 4 zákona o azylu za dané situace zabývat neměl (k tomu srov. např. již citovaný rozsudek č. j. 3 Azs 156/2004-43). Je přitom nutné opakovaně uvést, že žalobkyně ve správním řízení neuvedla žádné skutečnosti, které by svědčily o předpokladech pro udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany.
29. Soud se dále zabýval tím, zda v soudním řízení nově uváděné skutečnosti, které by dle žalobkyně měly vést k udělení mezinárodní ochrany, představují důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí a pro vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Shledal, že nikoli.
30. Žalobkyně ve srovnání s tím, co uváděla ve správním řízení, nově tvrdí, že jí v případě návratu do Vietnamu hrozí újma na zdraví či na životě ze strany nestátních subjektů vymáhajících její dluh, před nimiž jí stát nemusí být schopen či ochoten poskytnout ochranu, a dále nově tvrdí, že byla obětí pracovního vykořisťování či dokonce obětí závažnějších trestných činů s ohledem na to, že jí zaměstnavatel na Ukrajině zabavil cestovní pas společně s ukrajinským vízem a určoval, kde bude pracovat, přičemž také tvrdí, že během pobytu na Ukrajině byla většina z jí vydělané částky posílána přímo do Vietnamu k úhradě dluhu.

31. Ve vztahu k těmto novým tvrzením soud předně připomíná, že obtíže žadatele o mezinárodní ochranu s obživou, seberealizací či se splácením dluhu soukromým osobám v zemi původu nelze bez přistoupení dalších zvláštních zřetele hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, které nepostačují k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2008-54, a ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64). V rozsudku ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, nicméně Nejvyšší správní soud vyložil, že soukromé osoby mohou být původci pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu i vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Ohrožení ze strany soukromých osob lze podřadit pod nebezpečí vážné újmy tehdy, pokud stát není *schopen nebo ochoten* poskytnout žadateli před hrozícím skutečným nebezpečím vážné újmy ochranu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62). Z judikatury týkající se původců vážné újmy (resp. pronásledování) a k otázce dostupnosti ochrany v zemi původu dále vyplývá, že jde-li o původce hrozící vážné újmy nebo pronásledování z okruhu soukromých osob, musí se postižená osoba v zásadě vždy obrátit nejprve se žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány

v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2009, č. j. 5 Azs 44/2009-73, nebo ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23). K tomu Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 10. 10. 2019, č. j. 5 Azs 7/2019-39, poznamenal, že „[p]okud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny (např. proto, že vůbec neexistují) či ochotny (např. proto, že určitou skupinu ve společnosti systematicky odmítají chránit, ač ji samy neperzekuuji) poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty, rovněž nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel. (...) břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (resp. nedostatečnosti) ochrany v zemi původu leží na straně žadatele.“

32. Pokud jde o nová – nutno říci, že značně obecná – tvrzení ohledně pracovního vykořisťování či závažnějších trestných činech spáchaných vůči žalobkyni, soud je považuje za nevěrohodná. Tato tvrzení nejsou v souladu s tím, co žalobkyně uváděla ve správním řízení. Zatímco nyní žalobkyně tvrdí, že se na Ukrajině stala obětí pracovního vykořisťování a že jí byl zabaven cestovní pas, ve správním řízení tvrdila, že cestovní pas na Ukrajině ztratila. Tvrzení o ztrátě cestovního pasu přitom korespondovalo také s tím, že dříve v řízení o správním vyhoštění žalobkyně uvedla, že její cestovní pas zůstal na Ukrajině v domě, kde bydlela. Soudu se proto jeví, že původní tvrzení o ztrátě, resp. ponechání cestovního pasu na Ukrajině se žalobkyně (resp. její zástupce) pouze snaží přeměnit v „azylově zajímavější příběh“, což nelze akceptovat. Také nynější tvrzení o tom, že žalobkyně byla na Ukrajině pracovně vykořisťována, se soudu jeví jako nevěrohodné s ohledem na to, že v řízení o správním vyhoštění žalobkyně uvedla, že na Ukrajině pracovala a bydlela u svého strýce. O tom, že by se na Ukrajině před vypuknutím válečného konfliktu potýkala s nějakými vážnějšími problémy, se žalobkyně ve správním řízení ani nezminila. Kromě toho, že soud hodnotí tato nová tvrzení žalobkyně jako nevěrohodná, by navíc žalobkyni v řízení o mezinárodní ochraně ani nemohla přinést příznivější postavení. I pokud se snad žalobkyně na Ukrajině stala obětí pracovního vykořisťování, podstatné je, zda jí hrozí pronásledování či vážná újma po návratu do Vietnamu, jehož státní příslušnicí žalobkyně je. V tomto ohledu však žalobkyně stran údajného pracovního vykořisťování žádá konkrétní a relevantní tvrzení, nepředestřela.
33. Obdobně i nová tvrzení ohledně nebezpečí vážné újmy pojící se s existencí žalobkynina dluhu a jeho vymáhání soud považuje za značně nekonkrétní a nevěrohodná. Soud nemá

důvod zpochybňovat to, že žalobkyně má ve Vietnamu dluh, který musí splácet. Po dobu celého soudního řízení však žalobkyně ani její zástupce neuvedli nic bližšího ohledně toho, jakému konkrétnímu nebankovnímu subjektu peníze dluží a jakým konkrétním (tvrzeně nezákonným) způsobem tento nebankovní subjekt či jeho vymahači dluh v době, kdy žalobkyně ještě byla ve Vietnamu, vymáhal nebo jaké kroky činí nyní, ani nespecifikovala, čeho přesně se vlastně po návratu obává. Na základě ústního sdělení samotné žalobkyně a obsahu písemných replik podaných jejím zástupcem soud dospěl k závěru, že žalobkyniny obavy jsou v současné době předčasné a ryze hypotetické, neboť k žádnému konkrétnímu incidentu v případě žalobkyně dosud nedošlo. Strach žalobkyně tak je založen pouze na tom, že ve Vietnamu obecně k agresivnímu vymáhání může docházet, ale nikoli na tom, že by ona sama byla jakémukoli jednání ze strany soukromých vymahačů vystavena, a že by právě proto z Vietnamu uprchla. Žalobkyně nadto ani neuvedla, zda se ve Vietnamu obrátila na policejní složky nebo jiné státní orgány, a nesdělila, jakou reakci od nich případně obdržela. Ona ani její zástupce též nevysvětlili, proč by v zemi svého původu nemohla využít ochranu státních orgánů (přestože břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti či nedostatečnosti ochrany spočívalo na žalobkyni). Za této situace tak soud ani nemohl dospět k závěru, že by nová tvrzení mohla žalobkyni v řízení o mezinárodní ochraně přivodit lepší postavení (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2020, č. j. 5 Azs 378/2019-32). Žalobkyně se omezila pouze na konstatování o tom, že se žalovaný měl zabývat situací zadlužených osob a jejich ochranou ze strany státních orgánů a že obecně osoby, které si půjčí peníze od lichvářů, mohou být vystaveny obtěžování či násilí. Taková obecná argumentace však nemůže být důvodem, pro který by soud zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu dokazování, neboť

předpokladem pro další dokazování jsou konkrétní věrohodná tvrzení ohledně situace žalobkyně, která však soud v této věci postrádá.

34. I kdyby soud zcela odhlédl od obecnosti, nevěrohodnosti a nezpůsobivosti nově tvrzených skutečností stát se důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, nemohl by k nově tvrzeným skutečnostem zvláště přihlížet též proto, že v této věci absentují ospravedlnitelné důvody, pro něž by bylo možné omluvit pozdní přednesení nových skutečností až v řízení před soudem (a nikoli již v řízení před žalovaným). Žalobkyni předesírané skutečnosti jí předně musely být známy již v době podání žádosti o mezinárodní ochranu a pohovoru se žalovaným, přesto je však (s výjimkou obecného a nedostatečného tvrzení o dluhu) neuvedla. Ve správním řízení přitom měla dostatek příležitostí k tomu, aby žalovanému sdělila, že pro obavu z věřitelů či z pracovního vykořisťování se do Vietnamu nemůže vrátit, avšak nic z toho neuvedla. V situaci, kdy během pohovoru již ani nezmínila, že by o udělení mezinárodní ochrany žádala kvůli dluhu, pak soud neshledává jakékoli pochybení v tom, že se žalovaný na podrobnosti ohledně dluhu a na případné problémy s věřiteli nevyptával. Břemeno tvrzení totiž stíhalo žalobkyni a žalovaný neměl povinnost hodnotit v řízení jiné skutečnosti než ty, které žalobkyně uváděla, či za ní azylově relevantní důvody dokonce domýšlet (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41, nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 8. 2019, č. j. 32 Az 1/2018-35). Během cca hodinu trvajícího pohovoru žalobkyně skutečnosti, na něž nyní poukazuje v řízení před soudem, uvést mohla, a to přinejmenším v reakci na otázku, zda by chtěla uvést nějaké další rozhodné skutečnosti, které by správní orgán měl vzít v potaz.

35. Soud ani nedospěl k závěru, že by žalobkyně spadala do skupiny zvláště zranitelných žadatelů o mezinárodní ochranu ve smyslu nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 425/16, nebo že by z důvodu šoku, traumatu či zmatení neuvedla všechny relevantní skutečnosti. Žalobkyně sice přicestovala do České republiky poté, co na Ukrajině vypukl vojenský konflikt a co v blízkosti jejího bydliště dopadla bomba, v důsledku čehož nepochybně mohla být na počátku svého pobytu v České republice značně otřesena. O mezinárodní ochranu však nežádala bezprostředně po svém příjezdu do České republiky (jak by se dalo předpokládat), nýbrž až s odstupem více než půl roku a až poté, co si v České republice našla ubytování a práci. Za těchto okolností tak neuvedení rozhodujících skutečností není omluvitelné tím, že žalobkyně přicestovala z válkou zasažené Ukrajiny. Zvláštní zranitelnost žalobkyně pak soud nespatřuje ani v tom, že žalobkyně je „obětí vykořisťování“, když toto tvrzení má soud z výše již uvedených důvodů za nevěrohodné, či v tom, že se u ní v rámci výsledků *„projevovala velmi nízká orientace v jakýchkoli administrativních či organizačních záležitostech“*. Třebaže je pravdou, že žalobkyně patrně neměla povědomí o tom, jakým způsobem by mohla v České republice legalizovat svůj pobyt a požádat o nový cestovní pas, nebo o tom, k čemu přesně slouží institut mezinárodní ochrany, nelze dle názoru soudu z právní nevzdělanosti dovozovat ospravedlnitelné důvody pro neuvedení podstatných skutkových okolností žalobkynina příběhu.
36. S ohledem na shora uvedené tak soud neshledal důvody, pro které by v intencích východisek uvedených v bodě 19 tohoto rozsudku bylo namístě napadené rozhodnutí zrušit. Žalovaný za daných okolností postupoval správně, pokud žádost o mezinárodní ochranu zamítl jako zjevně nedůvodnou, a žalobkyně v řízení před soudem neuvedla žádné skutečnosti, které by vzbuzovaly pochybnosti o tom, že by jí mezinárodní ochrana měla být poskytnuta.
37. V reakci na zbývající výtky soud dále konstatuje, že žalovaný vedl dokazování s takovou pečlivostí, jakou si situace žádala, a pro napadené rozhodnutí opatřil dostatečné podklady. Jakékoli další „vyšetřování“ situace ve Vietnamu s ohledem na tvrzené důvody pro podání žádosti nebylo namístě. Otázky, které žalovaný žalobkyni ve správním řízení při pohovoru kladl, ani nebyly obecné, ale pokrývaly všechny stěžejní v úvahu připadající problémové okruhy. Tvrdila-li by žalobkyně skutečnosti, jež by byly z pohledu udělení mezinárodní ochrany relevantní, pak by žalovaný na taková tvrzení jistě reagoval otázkami dalšími.
38. Za opodstatněnou soud nepovažuje ani argumentaci ohledně porušení čl. 8 a 20 procedurální směrnice. Z čl. 8 procedurální směrnice (týkající se informování a poradenství v detenčních zařízeních a na hraničních přechodech) neplyne povinnost informovat státního příslušníka třetí země o tom, jaké konkrétní skutečnosti lze považovat za azylově relevantní, nýbrž povinnost informovat jej o tom, jakým způsobem lze podat žádost o mezinárodní ochranu (srov. body 76 až 78 rozsudku Soudního dvora ze dne 25. 6. 2020 ve věci C-36/20 PPU) a umožnit organizacím a osobám poskytujícím poradenské služby k žadatelům přístup. Tyto povinnosti přitom porušeny nebyly. Soud se ani nedomnívá, že by došlo k porušení čl. 20 procedurální směrnice (týkající se bezplatné právní pomoci a zastoupení v řízení o oprávněném prostředku) tím, že konzultace mezi žalobkyní a právníkem při sepisu žaloby trvala pouze několik minut. I kdyby snad právní poradenství poskytnuté při sepisu žaloby bylo po odborné stránce nekvalitní (což žalobkyně ani netvrdí), mohlo jen stěží dojít k porušení čl. 20 procedurální směrnice v situaci, kdy soud žalobkyni v průběhu soudního řízení bezplatně ustanovil zástupce z řad advokátů, který jménem žalobkyně v této věci podal dvě podání a následně se účastnil ústního jednání a jímž vznesené argumenty soud posoudil. Argumentace založená na porušení čl. 20 procedurální směrnice v této věci nemůže obstát, neboť zdejší soud bral s ohledem na čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice v potaz nejen argumentaci

uvedenou v žalobě, ale i následnou argumentaci předestřenou v pozdějších replikách a při ústním jednání.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

39. Vzhledem k tomu, že žalobní body nebyly důvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
40. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovaný, který byl naopak plně úspěšný, náhradu nákladů řízení nepožadoval a netvrdil, že by mu vznikly nějaké náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud proto žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.
41. Ustanovenému zástupci soud přiznal odměnu a hotové výdaje, které v souladu s § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát, a to v celkové výši 15 564 Kč. Tato částka sestává z odměny za 4 úkony právní služby po 3 100 Kč (*první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení ustanoveným zástupcem, dvě podání ve věci samé a účast při jednání před soudem*) podle § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. b), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) a z paušální částky ve výši 1 200 Kč jako náhrady hotových výdajů za 4 úkony právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. K tomu soud dále v souladu s § 13 odst. 1 advokátního tarifu přičetl cestovné ve výši 314 Kč (odpovídající jízdnému vlakem z Prahy do zařízení pro zajištění cizinců a zpět) a částku ve výši 750 Kč odpovídající náhradě hotových výdajů účelně a prokazatelně vynaložených na tlumočení při poradě se žalobkyní. V souladu s § 14 advokátního tarifu soud ustanovenému zástupci přiznal též nárok na náhradu za čas promeškaný cestou do zařízení pro zajištění cizinců a zpět, a to ve výši 900 Kč za devět započatých půlhodin. Protože zástupce žalobkyně není plátcem daně z přidané hodnoty, nezvyšuje se jeho odměna o náhradu za tuto daň. Odměna bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Nejvyšší správní soud však kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 1. září 2023

Mgr. Marcela Uhříčková, v. r.
samosoudkyně